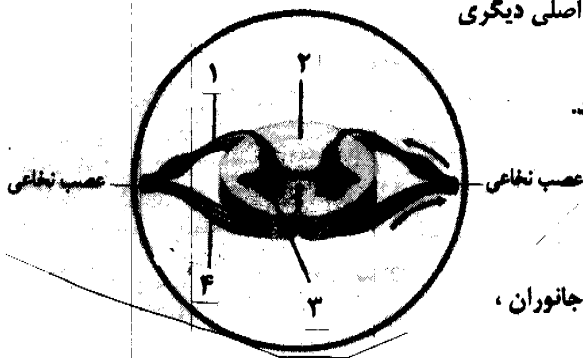

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه	ساعت شروع: ۹ صبح	رشته‌ی علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: زیست شناسی و آزمایشگاه (۲)
۱۳۸۹ / ۶ / ۹	تاریخ امتحان:	سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد نوبت دوم دوره‌ی تابستانی (شهریور) سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	درستی یا نادرستی هریک از جملات زیر را مشخص نموده و در برگه پاسخ بنویسید. الف) پاک سازی بدن ، از سلول های مرده و اجزای سلولی فرسوده، بر عهده‌ی لنفوسیت های B است. ب) هورمون ، سلول هدف را از روی گیرنده‌ی آن می شناسد. ج) طبق مدل پیشنهادی واتسون و کریک ، پله های نردبان DNA ، از گروه های قند - فسفات تشکیل شده است. د) انقباض ماهیچه های مخطط دیواره لوله های فالوپ ، باعث حرکت تخمک به سمت رحم می شود.	۱
۲	جاهای خالی را در جملات زیر با عبارات صحیح، پر کرده و در برگه پاسخ بنویسید. الف) هدایت پیام عصبی در رشته های هم قطر دارای ..... ، سریع تر است. ب) گیرنده های نوری چشم ، در لایه‌ی ..... قرار دارند . ج) به مجموع مراحل ، G_1 ، S ، G_2 ، ..... گفته می شود. د) مخروط ها، اجتماعی از برگ های تغییر شکل یافته هستند که ..... نامیده می شوند.	۱
۳	در مورد دفاع اختصاصی ، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) چگونه لنفوسیت ها ، آنتی ژن را شناسایی می کنند ؟ ب) سلول های T کشنده ، از چه طریقی باعث مرگ سلول های سرطانی می شوند ؟	۱
۴	در مورد اختلال در دستگاه ایمنی ، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) یکی از بیماری های خود ایمنی، در مغز و نخاع، مالتیپل اسکلروزیس (MS) می باشد. علائم مختلف این بیماری بر اساس چه عواملی بروز می کند ؟ ب) وسایل تیز و برنده‌ی آلوده به ویروس HIV ، در چه صورت می توانند باعث انتقال بیماری شوند ؟	۰/۲۵
۵	در مورد دستگاه عصبی، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) انتقال دهنده‌ی اصلی ، در ماهیچه های آدمی ، چه ماده ای است ؟ ب) مغز انسان ، علاوه بر مخ و مخچه ، از چه بخش اصلی دیگری تشکیل شده است ؟ ج) شکل روبرو ، برش عرضی نخاع را نشان می دهد. کدام شماره ، نورون حرکتی می باشد ؟ د) کدام فعالیت های دستگاه عصبی پیگری ، به صورت غیر ارادی است ؟ ه) به جز پستانداران ، نیمکره های مخ کدام گروه از جانوران ، نسبت به سایرین ، رشد بیشتری دارد ؟	۱/۲۵

«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»

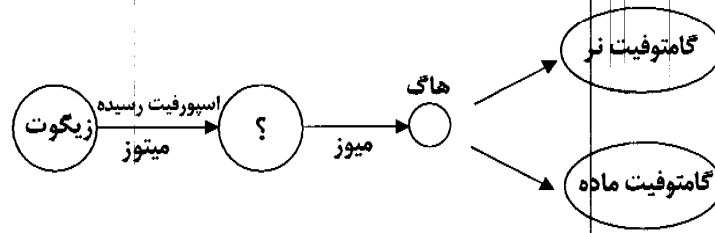
باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زیست شناسی و آزمایشگاه (۲)	رشته‌ی علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد نوبت دوم دوره‌ی نوابستانی (شهریور) سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۶	هنگام پتانسیل عمل، ابتدا، کدام کانال دریچه دار غشایی باز شده و در این حالت، پتانسیل داخل سلول نسبت به خارج چه تغییری می‌کند؟	۰/۵
۷	در مورد اندام‌های حسی انسان، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) نوع گیرنده‌های کششی موجود در ماهیچه‌های اسکلتی را بنویسید. ب) عامل اصلی حفظ کرویت چشم را بنویسید. ج) گیرنده‌هایی که می‌توانند جهت و موقعیت سر را تعیین کنند، در کدام قسمت گوش داخلی قرار دارند؟	۰/۷۵
۸	خط جانبی ماهی‌ها، چگونه اجسام ساکن را تشخیص می‌دهد؟	۰/۵
۹	در مورد مکانیسم اثر هورمون‌ها، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) قبل از شروع اثر هورمون تیروکسین، بر سلول هدف، چه عملی باید صورت گیرد؟ ب) اگر میزان یک هورمون در خون کم باشد، بدن با چه مکانیسمی مقدار آن را افزایش می‌دهد؟	۰/۵
۱۰	در مورد هورمون‌ها، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) کمبود انرژی در افراد بالغ، می‌تواند نتیجه کدام اختلال تیروئیدی باشد؟ ب) در پاسخ آبی به یک موقعیت تنش‌زا، علاوه بر دستگاه عصبی سمپاتیک، کدام بخش فوق کلیه فعال می‌شود؟ ج) نتیجه عمل انسولین کدام یک از واکنش‌های زیر می‌باشد؟ (۱) گلوکز ← گلیکوژن در کبد (۲) گلیکوژن ← گلوکز در کبد (۳) گلیکوژن ← گلوکز در ماهیچه	۰/۷۵
۱۱	گریفیت با چه آزمایشی پی برد که باکتری‌های بدون کپسول در بدن موش، کپسول دار شده‌اند؟ (شرح آزمایش)	۰/۷۵
۱۲	قطعه‌ای از مولکول DNA، ۴۰۰ نوکلئوتید دارد. اگر ۲۰ درصد کل نوکلئوتیدها، از نوع نوکلئوتید سیتوزین دار باشد: الف) تعداد نوکلئوتیدهای گوانین دار چقدر است؟ ب) تعداد نوکلئوتیدهای تیمین دار چقدر است؟	۰/۵
۱۳	در ساختار نوکلئوزوم چه مولکول‌هایی شرکت می‌کنند؟	۰/۵
۱۴	در تخمک‌ملخ، به طور معمول، چند کروموزوم جنسی و چند اتوزوم وجود دارد؟	۰/۵
۱۵	در مورد چرخه سلولی، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) سانتیریول‌ها، دقیقا، در کدام مرحله، مضاعف می‌شوند؟ ب) در چه مرحله‌ای از میتوز، کروماتیدهای هر کروموزوم، حداکثر فشردگی را پیدا می‌کنند؟ ج) در هر چرخه سلولی، اولین نقطه واریسی بطور دقیق در کدام مرحله قرار دارد؟	۰/۷۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زیست شناسی و آزمایشگاه (۲) رشته‌ی علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد نوبت دوم دوره‌ی نوابستانی (شهریور) سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۶	فرض کنید زیگوت جاندار ی، به طور طبیعی، شش کروموزوم ($2n = 6$) دارد: الف) این سلول چند تتراد تشکیل می‌دهد؟ ب) در پایان تلوفاز I، هر سلول چند سانترومر دارد و هر کروموزوم، چند کروماتیدی است؟	۰/۷۵
۱۷	شکل رو به رو، یکی از انواع چرخه‌های زندگی یوکاریوتی می‌باشد. الف) به جای علامت سؤال، عبارت مناسب را بنویسید. ب) جاندار ی که از تقسیم زیگوت حاصل می‌شود، چه نام دارد؟ ج) در زندگی کدام یک از جانداران زیر، چرخه‌ی مورد نظر مشاهده می‌شود؟ (۱) انسان (۲) کلامیدوموناس (۳) اسرخس	۰/۷۵
۱۸	دختری با موی صاف، با پسری که موی مجعد دارد، ازدواج کرده است: الف) نوع رابطه‌ی الی این صفت را بنویسید. ب) چه فنوتیپ جدیدی از این صفت، در فرزندان ایجاد می‌شود؟ ج) چه نسبتی از فرزندان این خانواده، صفت مشابه مادر دارند؟	۰/۷۵
۱۹	قانون تفکیک ژن‌های مندل را بنویسید.	۰/۵
۲۰	با توجه به دودمانه‌ی روبرو، پاسخ دهید: الف) نوع توارث بیماری مورد نظر چگونه است؟ ب) احتمال تولد فرد شماره ۴ چقدر است؟ ج) ژنوتیپ فرد شماره‌ی ۲ را بنویسید. مرد بیمار زن بیمار مرد سالم زن سالم	۰/۷۵
۲۱	طرح رو به رو، بخشی از زندگی یک گیاه بدون آوند است. با توجه به این طرح، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) به جای علامت سؤال (؟) کلمه‌ی مناسب را بنویسید. ب) بیشتر عمر این گیاه در کدام مرحله طی می‌شود؟	۰/۵
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی چهارم»	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زیست شناسی و آزمایشگاه (۲)	رشته‌ی علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۹	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد نوبت دوم دوره‌ی تابستانی (شهریور) سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۲۲	در مورد تولید مثل جنسی گیاهان دانه دار ، به سؤالات زیر پاسخ دهید : الف) منظور از مخروط دانه چیست ؟ ب) داخلی ترین حلقه یک گل کامل ، چه نام دارد؟ ج) در نتیجه‌ی لقاح مضاعف در نهاندانگان ، چه نوع سلول هایی تولید می شود؟	۱/۲۵
۲۳	در شروع دومین دوره‌ی رویشی جعفری ، چه وقایعی رخ می دهد؟	۰/۵
۲۴	در مورد رشد گیاهان ، به سؤالات زیر پاسخ دهید : الف) تشکیل گل بر روی گیاهی که فاقد گل بوده است ، مثالی از چه فرآیندی است؟ ب) سلول های جدید حاصل از مریستم رأسی ، در ریشه ها و ساقه ها ، علاوه بر بافت های نخستین روپوستی به چه بافت های دیگری تمایز پیدا می کنند؟	۰/۷۵
۲۵	در مورد تنظیم رشد در گیاهان ، به سؤالات زیر پاسخ دهید : الف) چیرگی رأسی در گیاهان ، توسط کدام هورمون ایجاد می شود؟ ب) باغبانان ، برای افزایش اندازه گلایی های بی دانه‌ی باغ خود ، از چه هورمونی می توانند استفاده نمایند؟ ج) مواد شیمیایی عامل خفتگی ، در چه شرایطی تجزیه می شوند؟	۰/۷۵
۲۶	در مورد تولید مثل در جانوران ، به سؤالات زیر پاسخ دهید : الف) کدام گروه پستانداران ، کامل ترین تولید مثل جنسی را دارند ؟ ب) میتوکندری ها ، در کدام قسمت ساختار اسپرم وجود دارند و انرژی حاصل از آن ها توسط کدام بخش از اسپرم مصرف می شود؟	۰/۷۵
۲۷	شکل رو به رو ، بخشی از تخمدان را نشان می دهد. به سؤالات زیر پاسخ دهید : الف) شماره ۱ قادر به تولید چه هورمونی است ؟ ب) بخش شماره ۲ ، چه نام دارد؟	۰/۵
۲۸	در مورد نمو جنینی، به سؤالات زیر پاسخ دهید: الف) برده ای که دورتا دور رویان را احاطه کرده است و از آن محافظت می کند ، چه نام دارد؟ ب) اسپرم چگونه به درون تخمک نفوذ می کند؟ (ذکر یک مورد کافی است)	۰/۵
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زیست شناسی و آزمایشگاه (۲)	رشته‌ی علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۹
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد در نوبت دوم دوره‌ی قایستانی سال تحصیلی ۱۳۸۸ - ۱۳۸۹	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف (نادرست (۰/۲۵)) ب (درست (۰/۲۵)) ج (نادرست (۰/۲۵)) د (نادرست (۰/۲۵))	۱
۲	الف (میلیون (۰/۲۵)) (کلمه‌ی پوشش به تنهایی فاقد بارم است.) ب (شبکه (۰/۲۵)) ج (اینترفاز (۰/۲۵)) د (پولک یا فلس (۰/۲۵))	۱
۳	الف) در سطح هر لنفوسیت گیرنده های آنتی ژنی وجود دارد (۰/۲۵) که از نظر شکل با آنتی ژن های خاصی <u>مکمل</u> می باشند. (۰/۲۵) ب) سلول های T کشنده با تولید پرفورین (۰/۲۵) منافذی را در سلول های سرطانی ایجاد می کنند. (۰/۲۵)	۱
۴	الف) محل (۰/۲۵) و شدت تخریب (۰/۲۵) ب) در صورت بریدگی و خونریزی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	الف) استیل کولین (۰/۲۵) ب) ساقه مغز (۰/۲۵) ج) شماره ۴ (۰/۲۵) د) انعکاس های نخاعی (۰/۲۵) هـ) پرندگان (۰/۲۵)	۱/۲۵
۶	کانال های دریچه دار سدیمی (۰/۲۵) مثبت تر (۰/۲۵)	۰/۵
۷	الف) مکانیکی (۰/۲۵) ب) زجاجیه (۰/۲۵) ج) مجرای نیم دایره (۰/۲۵)	۰/۷۵
۸	این تشخیص بر مبنای بازتاب (۰/۲۵) حاصل از برخورد لرزش ها (۰/۲۵) به جسم ساکن صورت می گیرد.	۰/۵
۹	الف) در لیبید غشاء حل می شود. (۰/۲۵) ب) خود تنظیمی منفی (۰/۲۵) (کلمه‌ی خود تنظیمی به تنهایی فاقد بارم است.)	۰/۵
۱۰	الف) هیپوتیروئیدسم (کم کاری تیروئید) (۰/۲۵) ب) بخش مرکزی (۰/۲۵) ج) شماره‌ی (۱) (گلیکوژن → در کبد گلوکز) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۱	گریفیت باکتری های کپسول داری (۰/۲۵) را که با گرما کشته شده بودند (۰/۲۵) ، همراه با باکتری های زنده بدون کپسول (۰/۲۵) به موش تزریق کرد.	۰/۷۵
۱۲	$\frac{20}{100} \times 400 = 80 = C$ $A + T + C + G = 400$ $C = G \rightarrow G = 80$ (۰/۲۵) $A = T$ $2A + 160 = 400$ $A = 120$ $T = 120$ (۰/۲۵)	۰/۵
۱۳	پروتئین هیستون (۰/۲۵) و DNA (۰/۲۵)	۰/۵
	« ادامه ی پاسخ ها در صفحه ی بعد »	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زیست شناسی و آزمایشگاه (۲)	رشته‌ی علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۹ / ۶ / ۹
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد در نوبت دوم دوره‌ی تابستانی سال تحصیلی ۱۳۸۹ - ۱۳۸۸	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	یک کروموزوم جنسی (۰/۲۵) و یازده اتوزوم (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	الف) دومین مرحله‌ی رشد (G _۲) (۰/۲۵) ب) متافاز (۰/۲۵) ج) مرحله‌ی G _۱ (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۶	الف) ۳ عدد (۰/۲۵) ب) ۳ سانترومر (۰/۲۵) ، ۲ کروماتیدی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۷	الف) میوز (۰/۲۵) ب) فرد پر سلولی یا دیپلوئید (۰/۲۵) ج) انسان (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۸	الف) غالب ناقص (۰/۲۵) ب) موی موج دار (۰/۲۵) ج) صفر (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۹	بر پایه‌ی قانون تفکیک ژن ها ، دو الل مربوط به هر صفت (۰/۲۵) هنگام تشکیل گامت از یکدیگر جدا می شوند . (۰/۲۵)	۰/۵
۲۰	الف) اتوزومی مغلوب (۰/۲۵) ب) $\frac{1}{8} = \frac{1}{4} \times \frac{1}{2}$ (احتمال دختر شدن) $\times$ (احتمال بیمار شدن) (۰/۲۵) ج) Aa (هتروزیگوت) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۱	الف) هاگدان (۰/۲۵) ب) مرحله‌ی گامتوفیتی یا n کروموزومی (۰/۲۵)	۰/۵
۲۲	الف) به مخروط های ماده (۰/۲۵) بعد از لقاح و تشکیل دانه (۰/۲۵) ، مخروط دانه گفته می شود. ب) مادگی یا برچه (۰/۲۵) ج) سلول تریپلوئید (۳n) (۰/۲۵) و تخم دیپلوئید (۲n) (۰/۲۵) (اشاره به بافت های حاصل ، نظیر آلبومن و رویان فاقد بارم است.)	۱/۲۵
۲۳	گیاه در دومین دوره‌ی رویشی ، از مواد غذایی ذخیره (۰/۲۵) برای تولید محور گل (۰/۲۵) استفاده می کند.	۰/۵
۲۴	الف) نمو (۰/۲۵) ب) بافت زمینه ای (۰/۲۵) و بافت آوندی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۵	الف) اکسین (۰/۲۵) ب) ژبیرلین (۰/۲۵) ج) در پاسخ به دماهای پایین (۰/۲۵) (شسته شدن باعث تجزیه نمی شود ، بنابراین فاقد بارم است.)	۰/۷۵
۲۶	الف) پستانداران جفت دار (۰/۲۵) ب) قسمت میانی اسپرم (۰/۲۵) و دم (تازک) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۷	الف) استروژن (۰/۲۵) ب) جسم زرد (۰/۲۵)	۰/۵
۲۸	الف) آمینون (۰/۲۵) ب) با آزاد کردن آنزیم هایی که در قسمت سر خود دارد (۰/۲۵) و یا به کمک حرکت تازک	۰/۵
۲۰	جمع نمره	۲۰
«خسته نباشید»		